

Asia: VN/27997/2023

Lausuntopyyntö Kansallisesta ruokastrategiasta 2040

Luku 3.1: Reiluus ja kannattavuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Kannattavuus ja reiluus

Vastuullinen ruokaketju on kaikille toimijoilla reilu ja kannattava. On tärkeää, että kannattavuus ja reilu tulonjako on tunnistettu ja vastuu alkutuotannon jatkuvuudesta ymmäretään myös ketjun muissa osissa.

Strateginen tavoite 1: Arvonlisä jakautuu aiempaa tasaisemmin ruokaketjussa

Huomioita ja havaintoja

Hyvä tavoite. Arvonlisän on jakauduttava suhteellisesti enemmän alkutuotantoon, koska muuten rakenteellinen epätasapaino ei korjaannu vaan lisääntyy arvonlisästä huolimatta. Tuottajahinnoille olisi hyvä asettaa strateginen tavoite.

Strateginen tavoite 2: Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky kasvaa

Huomioita ja havaintoja

Tavoite on oikeansuuntainen. Ruokaviennin taloudellisen kestävyys kulmakivi.

Strateginen tavoite 3: Ruoka-ala on houkutteleva ja reilu

Huomioita ja havaintoja

Tämä on kohtalonkysymys varsinkin alkutuotannossa. Ruoka-ala on oltava houkutteleva muiden alojen suhteen. Kannattava yritystoiminta on houkuttelevuuden kulmakivi.

Strateginen tavoite 4: Tuotantoeläinten hyvinvointi lisääntyy ja lisää väliotsikko

Huomioita ja havaintoja

Suomessa on lakisääteisten vaatimusten perusteella EU:n hyvinvoivimmat tuotantoeläimet. Eläinten hyvinvoinnin lisääntyminen on tärkeää ja kuuluu koko ruokaketjulle, Tuotantoeläinten hyvinvointi ja taloudellinen kannattavuus kulkevat käsi kädessä.

Strateginen tavoite 5: Reilu datatalous luo arvoa ruokajärjestelmään

Huomioita ja havainnot

Datatalouden reiluus on hyvä luoda tässä vaiheessa ennenkuin "dataketju" on yhtä epätasapainoinen kuin nykyinen ruokaketju.

Luku 3.2: Huoltovarmuus

Yleisiä huomioita ja havainnot strategialuonnoksen lukuun 3.2: Huoltovarmuus

Huoltovarmuudessa on tunnistettava hajautetun yhteiskunnan etuja kaikissa muodoissa. Nykyinen markkinarakenteen tunnistaa pääasiassa tuotannon keskittymistä ja skaalaetuja. Huoltovarma yhteiskunta huolehtii hajauttamisesta, jos markkina ei sitä itse tee.

Strateginen tavoite 1: Riskienhallinta vahvistuu ruokajärjestelmässä

Huomioita ja havainnot

-

Strateginen tavoite 2: Ruoantuotannon jatkuvuus turvataan

Huomioita ja havainnot

Ruoantuotannon jatkuvuuden kulmakivi ovat kannattavuus ja sitä myöten alan houkuttelevuus nuorten silmissä. Reilu tulonjako ruokaketjussa on välttämätön.

Strateginen tavoite 3: Tuotantopanosten omavaraisuusaste nousee

Huomioita ja havainnot

Tärkeä tavoite. Kiertotaloutta ja monipuolinen alkutuotanto kotieläin- ja luomutuotanto mukaanlukien ovat välttämättömiä.

Luku 3.3: Luonnon kantokyky

Yleisiä huomioita ja havainnot strategialuonnoksen lukuun 3.3. luonnon kantokyky

Viljelyn tehostuminen ei heikennä luonnon monimuotoisuutta. Viljelyn yksipuolistuminen heikentää.

Strateginen tavoite 1: Ruokaketjun ilmastovaikutukset vähentyvät

Huomioita ja havainnot

-

Strateginen tavoite 2: Luonnon monimuotoisuus lisääntyy ja luonnontila paranee

Huomioita ja havainnot

-

Strateginen tavoite 3: Ravinnepäästöt vähentyvät ja peltojen vesitalous paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.4: Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.4. Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Erittäin hyvä, että ruokakulttuuri on otettu omaksi strategiseksi päämääräksi. Kauppa, tukku ja teollisuus määrittelevät olennaisesti mitä syödään. Näiden vastuu ruokakulttuurista on hyvä huomioida tässä kohdassa.

Strateginen tavoite 1: Kotimaisten elintarvikkeiden käyttö lisääntyy ja ymmärrys ruokajärjestelmästä vahvistuu

Huomioita ja havaintoja

Ruokajärjestelmästä on kerrottava kouluissa ja julkisuudessa suomalaisen yhteiskunnan, huoltovarmuuden ja ruokakulttuurin lähtökohdista.

Strateginen tavoite 2: Mahdollisuus terveelliseen ruokaan lisääntyy

Huomioita ja havaintoj

-

Strateginen tavoite 3: Ruoka on osa rikasta ja elävää ruokakulttuuria

Huomioita ja havaintoja

Ruoan halpuutuksesta ja tankkauskulttuurista on päästävä eroon. Ruokamatkailu on tärkeä osa ruokavientiä. Hienoa, että ruoka nähdään ilon aiheena ja osana kulttuuria.

Strateginen tavoite 4: Yhteisöllisyys ruuan ympärillä kasvaa ja vahvistaa hyvinvointia

Huomioita ja havaintoja

Koulu- ja päiväkotiruokailu ovat tärkeitä ruokakasvatuksen kannalta. Näissä on jatkossakin onnistuttava ja huolehdittava koulun ja kodin välisestä yhteistyöstä, jotta nuoret kasvavat hyvinvointiin, ruokailoon ja yhteisöllisyyteen.

Luku 4: Kehitettävät valmiudet

Huomioita ja havaintoja lukuun 4 Kehitettävät valmiudet

Ruokajärjestelmä on kehitettävä myös kaupallisten toimintojen osalta kansainväliseksi, niin että alkutuotanto ja elintarviketeollisuus pärjäävät kansainvälisessä ja kotimaan kilpailussa. Markkinointiin ja myyntiin liittyvät kehittämisvalmiudet on lisättävä.

Muuta kommentoitavaa

Muita huomioita strategiasta.

Onnellisen ruuan maan -visio on hieno.

Albert Rauli

MTK-Etelä-Savo ry. - MTK-Keski-Suomi, MTK-Pohjois-Savo